

РЕШЕНИЕ

№ 5638

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 02.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **9034** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 251, чл. 244, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ.

С жалба от 19.08.2025 г. адвокат – пълномощник на Н. Т. С. – професор в Отдел „Информационни системи и защита на информацията“, в Института по отбрана „Проф. Ц. Л.“, при Министерство на отбраната е оспорил издадената от директора на същия институт ЗАПОВЕД № 407/08.08.2025 г., с която на оспорващия, на основание чл. 248, вр. чл. 244, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ е наложено дисциплинарно наказание „забележка“, за извършено нарушение на военната дисциплина, по смисъла на чл. 242, т. 3, предл. първо и т. 9 с.з., съответно: нарушаване на правилата за военната вежливост; неспазване на правилата на Етичния кодекс за поведение на военнослужещите.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява и заедно с упълномощения адвокат: поддържа жалбата; заявява искания за събиране на писмени и гласни доказателства, които Съдът остави без уважение. Жалбата съдържа твърдения и доводи за допуснати в административното производство процесуални нарушения; недоказаност на твърдяното дисциплинарно нарушение; неправилно прилагане на материалния закон. Заявена е претенция за възстановяване разноски за водене на делото, съгласно списък. Представена е на 09.02.2026 г. писмена защита.

Юриисконсулт - упълномощен процесуален представител на ответника: оспорва жалбата; желае юриисконсултско възнаграждение и възразява за прекомерност на адвокатското.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, въз основа на писмените доказателства, налични в делото, приема за установено и доказано от страна на ответника следното.

Н. Т. С. изпълнява служебни задължения като професор в Отдел „Информационни системи и защита на информацията“, в Института по отбрана „Проф. Ц. Л.“. С оспорената заповед жалбоподателят е наказан с дисциплинарно наказание „забележка“ за „констатирани нарушения на военната дисциплина“, установени след извършена служебна проверка от комисия, назначена със Заповед № 393/25.07.2025 г. Наказанието е наложено въз основа на направените от Комисията констатации, които са възпроизведени в самата заповед.

Жалбоподателят проф. д-р Н. С. е бил ръководител на екипа на Института по отбрана, по проекта EURMARS. Според сложно структурираното и излишно многословно съдържание на заповедта повод за възлагане на дисциплинарна проверка е „изказаното становище от 16.07.2025 г., от главния юрисконсулт на Института по отбрана, относно Докладна записка с рег. № 3-4191/23.06.2025 г. и свързаната с нея Докладна записка с рег. № 3-3857/04.06.2025 г. от полк. проф. д-р Н. С., свързана с организиране участието в проект EUROpean Multi Authority Border Security efficiency and cooperation (EURMARS) GRANT AGREEMENT[EИК]“. Посочено е, че Комисията се „солидаризирала със становището на г-жа П.“, като са коментирани от ответника части от това становище, а именно (цитати, запазен правопис): „в докладната записка (очевидно тази от професор Н. С.) няма посочена необходимост от участие на външни лица и няма представени заявления за участие от предложените външни лица; комисията обръща внимание на текстовете на чл. 13, ал. 1 от ВП, които гласят, че „Съставът на работния екип за подготовка, съгласно чл. 5, ал. 2 и този за изпълнение, съгласно чл. 5, ал. 3 за всеки конкретен проект се разглежда на заседания на Научния съвет на Института по отбрана; на комисията не бе предоставена информация, дали това изискване на ВП е спазено; освен това комисията констатира, че докладна записка -2 не кореспондира с текстовете на чл. 20, ал. 7 от ВП, които изискват Планът за изпълнение да включва минимум състава на екипа, задачите към участниците, разпределението на разходите и очакваните резултати; планът, който е включен в докладна записка -2 съдържа само екипът за изпълнение на проекта; в случая, ако може да се говори за някакво нарушение на ВП, то това е нарушение от страна на полк. проф. д-р С., а не от страна на директора на ИО“; по отношение включване в WP5 на експерти от дирекция ИКИВТИ, полк. С. в своя ДЗ-3 изразява становище, че в проект EURMARS няма задачи, които да изискват участие на експерти от тази дирекция; Комисията счита, че това дали даден експерт трябва да бъде включен в работния екип или да не бъде включен, не би следвало да е еднолично решение нито на ръководителя на екипа, нито на главния юрисконсулт. Това би следвало да е решение на Научния съвет на ИО, в зависимост от конкретната задача и компетентността на експерта, както това е залегнало в чл. 13, ал. 1 на ВП; относно въпросът с количествата на човекочасовете, определени от ръководителя на екипа полк. проф. д-р С. за отделните членове на екипа, същите варират от „до 830 човекочаса“ до „до 5478 човекочаса“. Коментирани са и други текстове от процесните докладни записки, изхождащи от жалбоподателя, проф. д-р С.. Тези коментари и факти обаче, в крайна сметка не са използвани като основание за налагане на дисциплинарното наказание. Налага се изводът, че ответникът и назначената от него комисия са подхождали с намерения и очаквания непременно да открият някакви сериозни нарушения на служебната дисциплина, извършени от проф. д-р Н. Т. С., които да обосноват налагане на по-тежко дисциплинарно наказание. Вместо това дисциплинарното наказание, предвид съдържанието на заповедта и направеното след въпрос от Съда уточнение от процесуалния представител юрисконсулт П., е наложено по следните причини (цитати): „по отношение „повдигнатия“ (болтван) текст от ДЗ-3 на полк. проф. д-р С. и коментарите по него от г-жа П., комисията констатира взаимоотношения, засягащи морални категории, които са обект на разглеждане по Етичния кодекс за поведение на военнослужещите; Комисията обсъди по ДЗ-3, че полк. проф. д-р С. използва учтивата форма

„Вие“ с малка буква. Обяснението от негова страна, че това е второ лице, множествено число, не обяснява и не оправдава многократното обръщение с малка буква лично от него директно към директора на Института по отбрана; използването на обръщението „Вие“ с малка буква е в нарушение на чл. 122, ал. 1 от Устав за войсковата служба на въоръжените сили на Република България (УВС на ВС), където се казва: „Военнослужещите са длъжни в отношенията помежду си да бъдат вежливи, съдържани и да се обръщат един към друг на „Вие“. Това поведение (изписването на учтивата форма „Вие“ с малка буква, т.е. – „вие“) представлява по същество дисциплинарното обвинение за „неспазване на ВП; недостатъчна войнска етика от военнослужещия и неспазване на етичните норми на поведение; неспазване на УВС на ВС“. Така формулираното обвинение е квалифицирано като извършване на деяния (дисциплинарни нарушения), по смисъла на чл. 242, т. 3, предл. първо и т. 9 ЗОВСРБ, вр. т. 8.2. от Етичния кодекс за поведение на военнослужещите.

Съдът, като съобрази доказателствата и становищата на страните, приема от правна страна следното.

Жалбата срещу заповедта е процесуално допустима, за да бъде разгледана, а по същество е и основателна, но основанията за това становище се различават от изложените в нея.

Описаната фактическа обстановка не се опровергава от страна на жалбоподателя и се установява от цитираните докладни записки, които той е подписал. Неоснователно се счита, че е нарушено правото му на защита в административното производство. За защита срещу уточненото по – горе елементарно дисциплинарно обвинение не е необходимо запознаване, дори с т. нар. „дисциплинарна преписка“, а само позоваване на оспорваната заповед и на специалните нормативни текстове, нарушаването на които е вменено като деяние, осъществяващо фактическия състав на дисциплинарни нарушения. Подателят на жалбата е осъществил ефективно правото си да оспори заповедта пред Съда. Освен това, по аргумент за противното от разпоредбата на чл. 246, ал. 2 ЗОВСРБ при намерение за налагане на дисциплинарно наказание (чл. 244 с.з), различно от „уволнение“ не е задължително назначаването на служебна проверка – за случая комисия, която да установи, че в посочените докладни записки обръщението на проф. д-р Н. Т. С. към директора на института по отбрана е изписано с малка буква, като „вие“, вместо считаното от директора за правилно изписване с голяма буква – „Вие“.

Безусловно използването на учтивата форма „Вие“ в официална писмена кореспонденция изисква от граматическа страна изписването, именно с главна буква „В“. В тази връзка жалбоподателят неправилно е изписал в писмената си кореспонденция с директора обръщението с малка буква, т.е. – „вие“, но според настоящия съдебен състав това деяние не съставлява „виновно неизпълнение на служебните задължения“, което да представлява нарушение на военната дисциплина, по смисъла на чл. 241 ЗОВСРБ. Това означава, че не е следвало да му бъде налагано каквото и да е дисциплинарно наказание. В заповедта деянието е обвързано с нарушаване нормата на чл. 122, ал. 1 от Устав за войсковата служба на въоръжените сили на Република България, който е действал до 21.07.2025 г. В Заповед № 407/08.08.2025 г. не е посочена конкретна дата на извършване на вмененото нарушение, но следва да бъде прието, че това е датата на съставяне на докладните записки от жалбоподателя (м.м.05, 06.2025 г.), т.е. – при действието на Устав за войсковата служба на въоръжените сили на Република България – отменен, считано от 22.07.2025 г. В заповедта обаче, издадена на 08.08.2025 г. ответникът се позовава на чл. 122, ал. 1 от Устав за войсковата служба на въоръжените сили на Република България, който е в сила от 22.07.2025 г., като цитира текста: „Военнослужещите са длъжни в отношенията помежду си да бъдат вежливи, съдържани и да се обръщат един към друг на „Вие“. Според обвинението жалбоподателят не е изпълнил задължението си по чл. 242, т. 3, предл. първо

ЗОВСРБ за спазване правилата за военна вежливост. Фактът, че се е обърнал към директора с „вие“, вместо да изпише „Вие“, според Съда не представлява проява на невежливост, само защото обръщението е изписано с малка буква „в“. По-скоро се касае за граматическа грешка. Според речника на българския език „вежливост“ означава „учтивост, внимание, любезност“, но проявата на вежливост не следва да бъде обвързвана с това, дали с малка или с главна буква се изписва обръщението „Вие“.

Обвинението по чл. 242, т. 9 ЗОВСРБ за неспазване правилата на Етичния кодекс за поведение на военнослужещите, утвърден със Заповед № ОХ-858/27.09.2021 г. на министъра, на МО и достъпен на официален сайт на министерството е конкретно за несъобразяване с т. 8.2. – „военнослужещите зачитат достойнството и правомощията на ръководителите си“. При това ответникът – издател на заповедта за налагане на дисциплинарното наказание, след като неясно защо преценил, че не следва сам да се отстрани (арг. чл. 33, ал. 1, вр. чл. 10, ал. 2 АПК) е дължал да изложи мотиви, дали и защо е приел обръщението „вие“ като незачитане на достойнството и правомощията му, т.е. както от това е засегнато неговото достойнство („положително качество на човек, което се основава върху правилна самооценка, съзнаване на качествата и самоуважение“). Заповедта е издадена и в нарушение на забраната, установена с чл. 10, ал. 2 АПК, което е самостоятелно основание за отмяната ѝ.

Разпоредбата на чл. 247 ЗОВСРБ задължава дисциплинарнонаказващия орган, „при определяне на дисциплинарното наказание да вземе предвид тежестта на нарушението, обстоятелствата, при които е извършено, и поведението на военнослужещия до извършване на нарушението“. Т. обсъждане липсва в оспорената заповед.

На изложените основания оспорената Заповед № 407/08.08.2025 г. следва да бъде отменена. Претенцията на жалбоподателя за възстановяване на разноските му за заплатено на адвоката възнаграждение по принцип би била основателна (чл. 143, ал. 1 АПК), но само ако бе представено доказателство за заплащане на такова. С жалбата е представено само пълномощно (л. 13 от делото), в което не е включен и текст, удостоверяващ плащане/получаване на сумата от 2 500 лева, която е посочена в представения списък по чл. 80 ГПК (л. 125). Доказателство за плащане на сумата не е представено и с писмената защита. Отделно от това, дори да беше представено до приключване на устните състезания доказателство за заплащане на адвокатско възнаграждение, основателно се явява своевременно заявеното от името на ответника възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК, приложим на основание чл. 144 АПК. Предвид предмета на делото (липса на фактическа и правна сложност) и разглеждането му в едно съдебно заседание Съдът приема, че адвокатско възнаграждение от 2 500 лева се явява прекомерно високо.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, вр. ал. 1 АПК, чл. 251, изр. второ ЗОВСРБ, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата от Н. Т. С. – професор в Отдел „Информационни системи и защита на информацията“, в Института по отбрана „Проф. Ц. Л.“, при Министерство на отбраната издадената от директора на същия институт ЗАПОВЕД № 407/08.08.2025 г., с която на оспорващия, на основание чл. 248, вр. чл. 244, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ е наложено дисциплинарно наказание „забележка“.

Решението, предвид чл. 251, изр. второ ЗОВСРБ е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ:

